

Joe Biden als christendemocraat

Marc Janssens
Hoofdredacteur Christen
Democratische Verkenningen

Het stond er echt, afgelopen maart boven een artikel in het Amerikaanse tijdschrift *Foreign Policy*: presidentskandidaat Joe Biden is geen liberaal of gematigd politicus, hij is christendemocraat. In het artikel wordt Biden vergeleken met andere Democraten als Hillary Clinton, Barack Obama en Bernie Sanders. Waar de eerste een 'technocratisch liberalisme' vertegenwoordigt, de tweede een 'idealistisch progressivisme' en de derde een 'democratisch socialisme', is Biden uit een ander hout gesneden. Niks blind geloof in de vrije markt, ook geen voortdurende roep om radicale verandering, en zelfs geen groot vertrouwen in de macht van de staat. Biden vertegenwoordigt de waarden van de christendemocratie, aldus de schrijver van het stuk. En dat is iets anders dan slechts een politicus van het midden. Biden verwijst naar morele waarden als eer, betamelijkheid, waardigheid, burgerschap, verzoening en zorg voor kwetsbaren. 'Zó hebben onze ouders ons niet opgevoed', is dan ook een veel gehoorde oneliner.

De auteur heeft enig recht van spreken. Van Carlo Invernizzi Accetti is in 2019 het boek *What is Christian Democracy?* verschenen. Daarin verwondert hij zich over de enorme denkkraft en invloed van de christendemocratie in met name Europa, maar ook in Zuid-Amerika. Oké, dat christendemocraten als Robert Schuman, Konrad Adenauer en Alcide De Gasperi veel hebben gedaan voor de Europese samenwerking was ook in het Angelsaksische gebied wel doorgedrongen. Maar dat zij de belangrijkste bouwers van de specifieke Europese verzorgingsstaten zijn geweest, is nauwelijks bekend. En al helemaal niet dat dit geïnspireerd is door uitgesproken christenen onder wie pausen en filosofen.

Invernizzi Accetti zet uiteen hoe termen als subsidiariteit, anti-materialisme en sociaal-kapitalisme doordrongen zijn van christelijk

gedachtegoed, dat teruggaat op Thomas van Aquino en Augustinus. Het waren de christendemocraten die het naoorlogse Europa in tijden van rechts en links extremisme de samenleving met haar diverse instituties hebben opgebouwd. De auteur gebruikt het beeld van een heremietkreeft die op het strand in een schelp van een ander kruipt: de sociaal-democraten en de liberalen zijn in de schelp gekropen die de christendemocraten hebben achtergelaten. En de invloed van de christendemocraten zelf is geslonken.

'Amerika is tot op het bot verdeeld en heeft bruggenbouwers nodig'

Betekent dit een opleving van de christendemocratie in Amerika? Zeker is dat Biden aan iets kan bijdragen waarin ook christendemocraten bedreven zijn: het tegengaan van polarisatie. Amerika is tot op het bot verdeeld en heeft bruggenbouwers nodig. Daarin zijn christendemocraten als vanouds gespecialiseerd: een brug tussen Duitsland en Frankrijk, tussen links en rechts en tussen arbeid en kapitaal.

Bruggenbouwer is in het Latijn 'pontifex', waarmee aanvankelijk een Romeinse priester werd aangeduid en later een bisschop en de paus. En dat leidt tot een andere waarde van het christendemocratische gedachtegoed. Politiek die enkel oog heeft voor het materiële, voor law and order of die de staat als een bedrijf runt, verschaalt en doet geen recht aan de burgers in de samenleving. Geen oppervlakkige verwijzingen naar het christendom of het paaien van de evangelicale achterban is nodig, maar bezielde politiek die oog heeft voor de diepe verlangens, noden, verantwoordelijkheden en onderlinge verbanden van mensen. •

In deze rubriek bespreken medewerkers van het Wetenschappelijk Instituut bij toerbeurt een actueel thema vanuit christendemocratisch perspectief

Reageren op dit artikel?
marc.janssens@wi.cda.nl